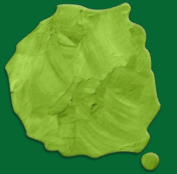

Co-funded by
the European Union

Green up

Tema 1: Zeleni posel
Podtema 1.1: Vpliv evropskega
zelenega posla na posamezne
sektorje

ENTRI

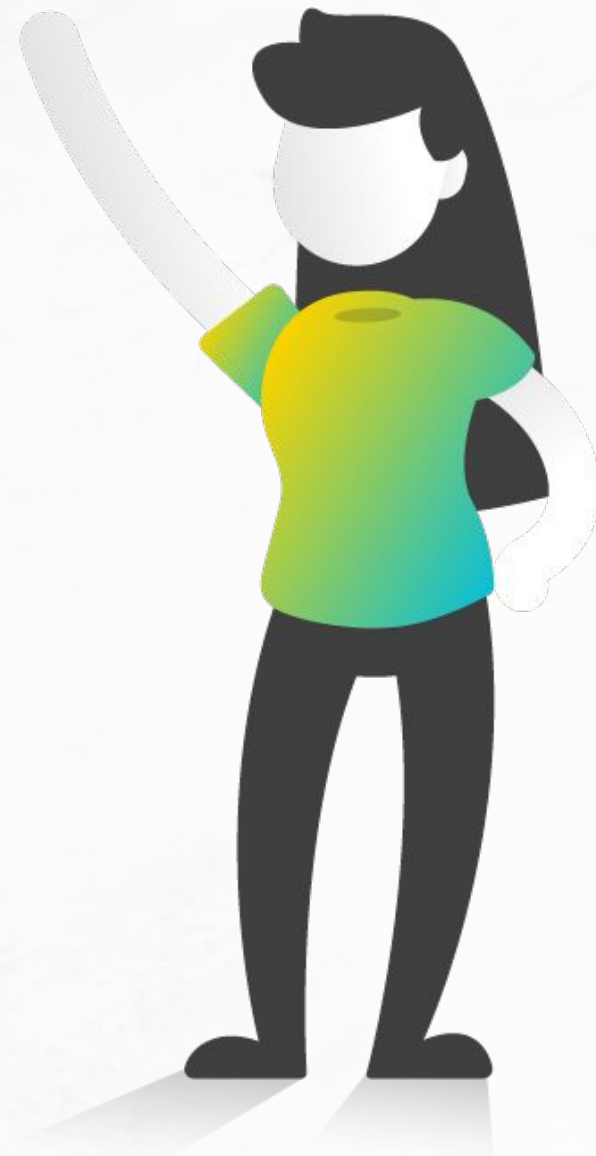

SEKTORSKI UČINKI EVROPSKEGA ZELENEGA DOGOVORA

VSEBINE

- 1) UVOD
- 2) SEKTOR ENERGETIKE
- 3) PROMETNI SEKTOR
- 4) GRADBENIŠTVO IN
GRADBENIŠTVO
- 5) KMETIJSKI IN ŽIVILSKI SEKTOR
- 6) MANUFAKTURNI SEKTOR
- 7) FINANČNI SEKTOR
- 8) ZAKLJUČEK
- 9) ODNOSI

UVOD

V tem mikrousposabljanju boste spoznali vplive evropskega zelenega dogovora na posamezne sektorje. Raziskali bomo, kako evropski zeleni dogovor vpliva na različne panoge in sektorje. To vam bo pomagalo prepoznati priložnosti in tveganja. Razumevanje teh vplivov vam bo omogočilo, da prepoznate potencialne poti za rast in inovacije ter hkrati proaktivno upravljate morebitne izzive.

Sektorji, ki jih bomo podrobno obravnavali, so:

- Energetski sektor
- Prometni sektor
- Gradbeništvo in gradbeništvo
- Kmetijstvo in živilski sektor
- Proizvodni sektor
- Finančni sektor

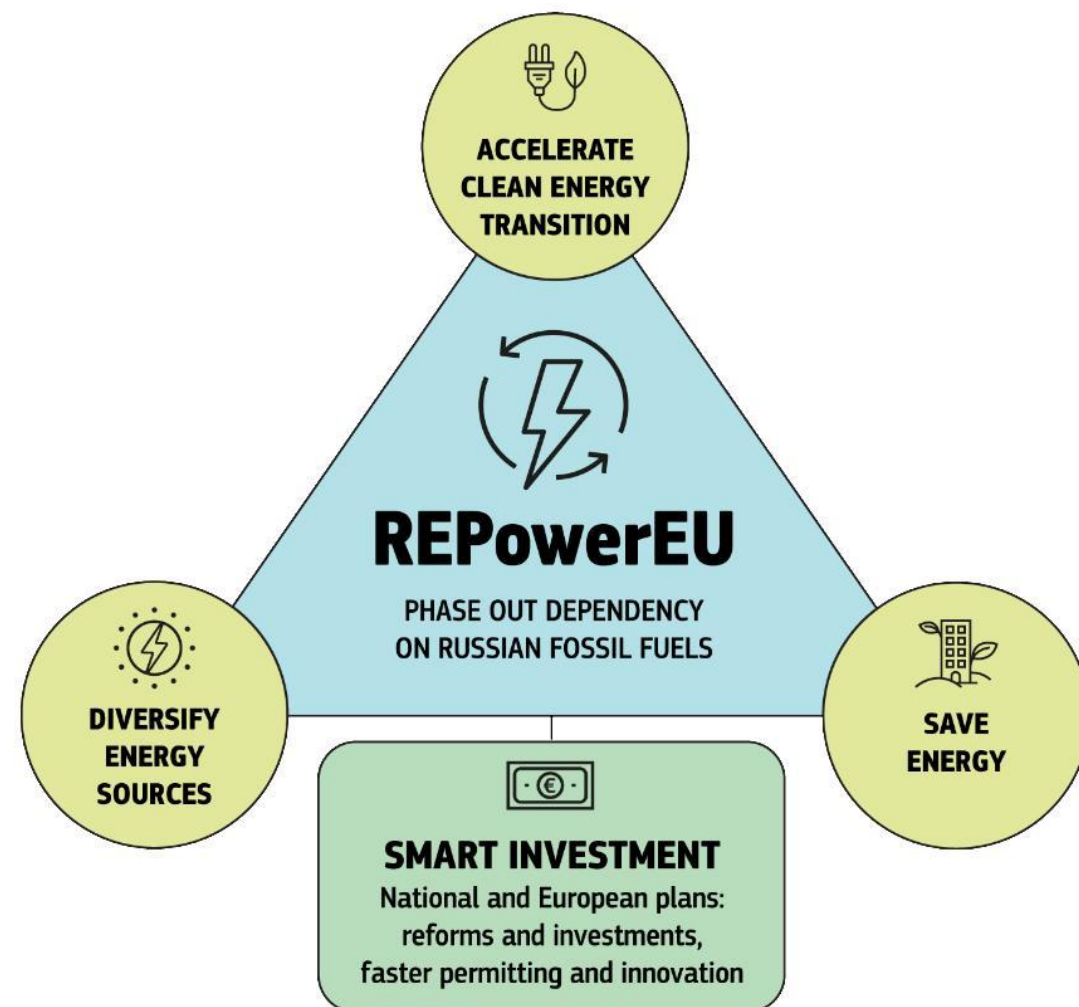
SEKTOR ENERGETIKE

- Energetski sektor je bil leta 2019 v EU odgovoren za 77 % emisij toplogrednih plinov (Evropski parlament, 2023).
- Evropska unija je leta 2021 naredila pomemben korak v boju proti podnebnim spremembam, saj se je **pravno** zavezala, da bo dosegla podnebno nevtralnost. To pomeni, da se je EU zavezala, da bo uravnotežila količino izpuščenih toplogrednih plinov s količino odstranjenih toplogrednih plinov iz ozračja, tako da bo do leta 2050 dosegla ničelne neto emisije. Kot vmesni cilj si je EU zastavila zmanjšanje emisij **za 55 % do leta 2030 v primerjavi z ravnmi iz leta 1990.**
- **Ti cilji pomenijo, da mora EU bistveno prestrukturirati svoj energetski sektor.**

SEKTOR ENERGETIKE

- EU je bila za svoje energetske potrebe močno odvisna od uvoza ruskega plina, ki je leta 2021 predstavljal **41 %** vsega plina, uvoženega v EU, in je pokrival številne energetske potrebe EU.
- EU je predstavila načrt REPowerEU za zmanjšanje odvisnosti od uvoza energije iz Rusije.
- Od septembra 2022 predstavlja ruski plin le **8 %** vsega plina iz plinovodov, uvoženega v EU.
- Ključni ukrepi v načrtu REPowerEU so:
 - Diverzifikacija oskrbe z energijo
 - Zagotavljanje cenovno dostopne oskrbe z energijo
 - Varčevanje z energijo
 - Vlaganje v obnovljive vire energije

SEKTOR ENERGETIKE

STRATEGIJA ZA DIVERZIFIKACIJO OSKRBE Z ENERGIJO

- sklenitev sporazumov z drugimi tretjimi državami za uvoz po cevovodih.
- zagotovitev strateških partnerstev z Namibijo, Egiptom in Kazahstanom za varno in trajnostno oskrbo z obnovljivim vodikom.
- podpis sporazumov z Egiptom in Izraelom o izvozu zemeljskega plina v Evropo.

STRATEGIJA VLAGANJA V OBNOVLJIVE VIRE ENERGIJE

- Marca 2023 se je EU dogovorila o strožji zakonodaji za povečanje zmogljivosti obnovljivih virov energije, s čimer se je zavezujoči cilj EU za leto 2030 povečal na 42,5 % skupnih potreb po energiji, z ambicijo doseči 45 % - **to bi skoraj podvojilo sedanji delež obnovljive energije v EU.**
- **Postopki izdaje dovoljenj bodo po novem zakonu enostavnejši in hitrejši. Obnovljiva energija bo priznana kot prevladujoč javni interes.** Na območjih z velikim potencialom obnovljivih virov energije in majhnimi okoljskimi tveganji bodo države članice vzpostavile **posebna pospeševalna območja za obnovljive vire energije s posebej kratkimi in enostavnimi postopki izdaje dovoljenj** (Evropska komisija, 2023).

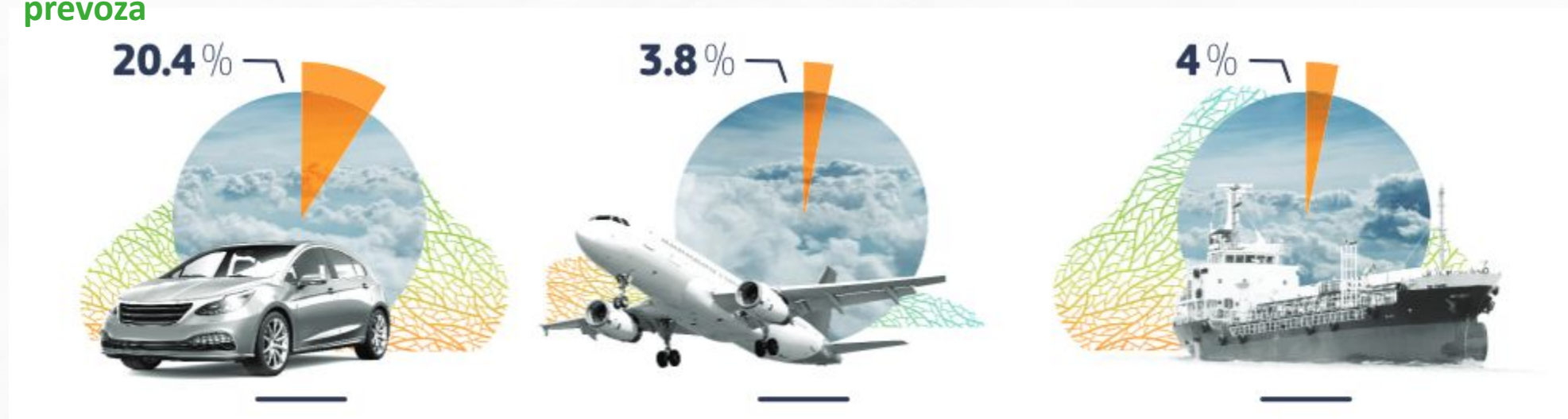
SEKTOR ENERGETIKE

- Za **financiranje** načrta REPowerEU je EU zbrala skoraj **300 milijard evrov**. Ta sredstva so sestavljena iz približno **72 milijard EUR nepovratnih sredstev** in približno **225 milijard EUR posojil**, ki jih bo treba sčasoma vrniti.
- Glavni mehanizem financiranja te pobude je **Sklad za oživitev in odpornost (Recovery and Resilience Facility - RRF)**. Ta je finančni instrument, ki ga je vzpostavila EU za podporo državam članicam pri okrevanju po gospodarskih in socialnih posledicah pandemije COVID-19. Njegov cilj je spodbujati trajnostno in odporno rast s posebnim poudarkom na zelenem in digitalnem prehodu.
- **Industrija je** kot ključni sektor, ki porablja energijo, prvič vključena v Direktivo o obnovljivih virih energije. Sporazum določa okvirne cilje (1,6-odstotno letno povečanje porabe energije iz obnovljivih virov) in zavezujoč cilj, da se do leta 2030 doseže 42-odstotni delež obnovljivega vodika v skupni porabi vodika v industriji (Evropska komisija, 2023).

PROMETNI SEKTOR

Cilj evropskega zelenega posla je pospešiti prehod na električna vozila (EV). To vključuje povečanje razpoložljivosti polnilne infrastrukture, podporo raziskavam in razvoju tehnologij za električna vozila ter spodbujanje uporabe električnih vozil v javnih in zasebnih voznih parkih. EU načrtuje postopno ukinitvev prodaje novih vozil z motorji z notranjim izgorevanjem do leta 2035, edina izjema so vozila na sintetična goriva (vozila na vodik in vozila z zajemanjem ogljika).

Delež skupnih emisij toplogrednih plinov v EU po načinu prevoza

Cestno letalstvo Pomorski promet

Vir: (Evropska komisija, 2021).

PROMETNI SEKTOR

- Da bi spodbudili zmanjšanje emisij v prometnem sektorju, evropski zeleni dogovor vključuje izvajanje mehanizma za določanje cen ogljika. Ta mehanizem določa ceno za emisije ogljika. To pomeni, da morajo prevozna podjetja plačati za onesnaževanje, ki ga povzročajo. To jih motivira, da sprejmejo čistejše tehnologije in prakse za zmanjšanje emisij. Tako se lahko na primer odločijo za električna vozila
- Poleg cen ogljika se uvajajo tudi strožji standardi emisij za vozila in plovila. Ti standardi določajo omejitve količine onesnaževal, ki jih lahko izpuščajo vozila in plovila. Delujejo kot niz smernic in zahtev, ki proizvajalce in upravljavce silijo k razvoju in sprejemanju čistejših tehnologij. Zato lahko pričakujemo, da bo več vozil z manjšo porabo goriva, hibridnih in električnih avtomobilov ter ladij, ki jih poganjajo čistejša goriva.

Preberite uradne
Q&A

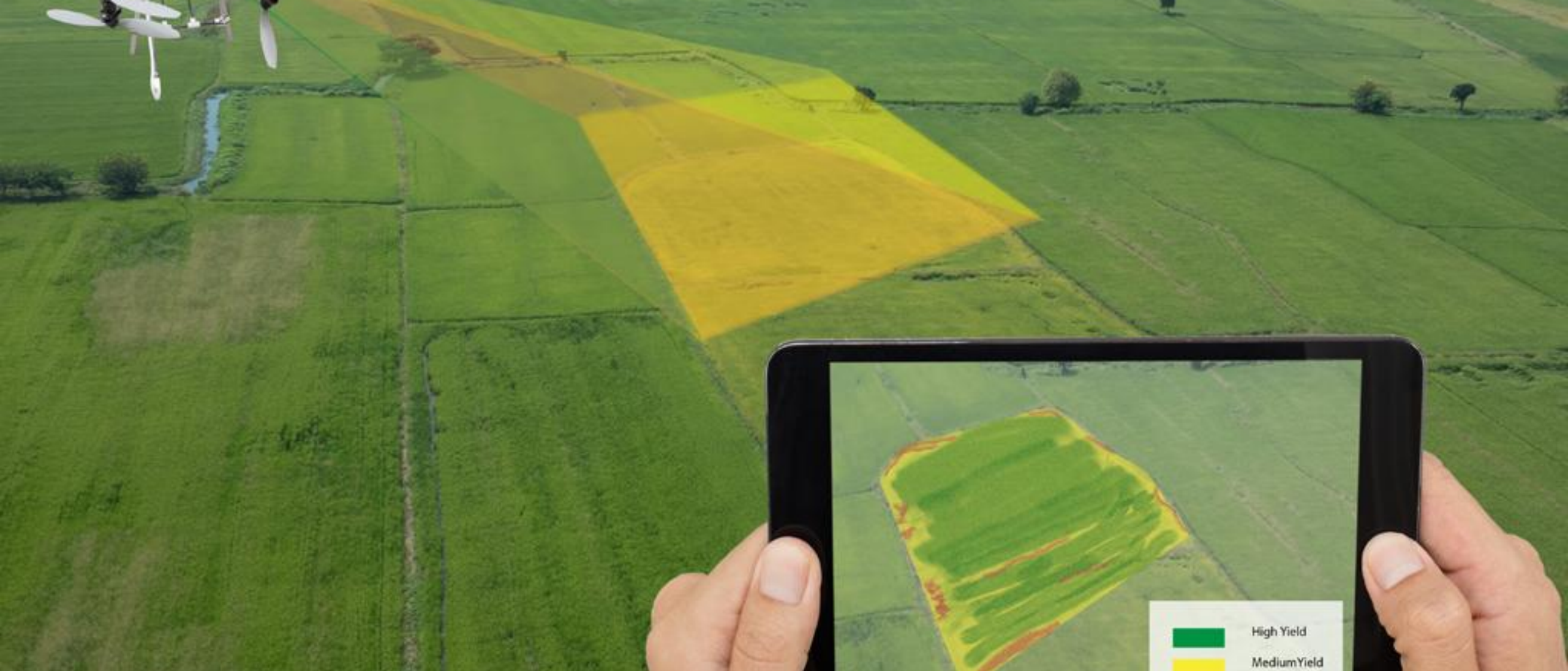
GRADBENIŠTVO IN GRADBENIŠTVO

- Energetska učinkovitost v stavbah je glavna prednostna naloga v okviru evropskega zelenega dogovora.
- Cilj EU je izboljšati energetska učinkovitost obstoječih stavb s spodbujanjem energetske varčnih prenov in uporabo visoko zmogljivih materialov.
- To predstavlja priložnosti za podjetnike na področjih, kot so energetske pregledi, razvoj inovativnih gradbenih materialov, ki povečujejo energetska učinkovitost, ter recikliranje in predelava gradbenih materialov.

KMETIJSKI IN ŽIVILSKI SEKTOR

- Kmetijski in živilski sektor je izjemno pomemben, saj zagotavlja preskrbo s hrano, prispeva k razvoju podeželja in ima pomembno vlogo pri oblikovanju našega okolja. Vendar se sooča tudi s številnimi okoljskimi izzivi, kot so emisije toplogrednih plinov, izguba biotske raznovrstnosti, degradacija tal in onesnaževanje vode.
- Eden od ključnih ciljev evropskega zelenega dogovora je spodbujanje trajnostnih kmetijskih praks. To vključuje zmanjšanje uporabe sintetičnih gnojil in pesticidov, uporabo ekoloških in regenerativnih metod kmetovanja ter izboljšanje dobrega počutja živali.
- Drugi ključni vidik je prehod na trajnostne in odporne kmetijske dobavne verige. Evropski zeleni dogovor spodbuja lokalne in regionalne prehranske sisteme ter tako skrajšuje razdaljo med proizvajalci in potrošniki. To ustvarja priložnosti za podjetnike, da razvijejo inovativne poslovne modele, kot so pobude "od kmetije do mize", platforme za izboljšanje sledljivosti kmetijskih proizvodov za končne potrošnike ali spletne platforme, ki povezujejo potrošnike neposredno z lokalnimi kmeti.

Priložnosti za inovativne pristope v kmetijstvu

PROIZVODNI SEKTOR

Industrijski načrt Green Deal bo zajemal štiri ključne stebre, da bi Evropi zagotovili mesto domovine industrijskih inovacij in čistih tehnologij:

Predvidljivo in poenostavljeno regulativno okolje

- Zakon o industriji Net-Zero
- Zakon o kritičnih surovinah
- Reforma zasnove trga z električno energijo

hitrejši dostop do financiranja

- REPowerEU
- InvestEU
- Sklad za inovacije

Izboljšanje spretnosti

Olajšanje dostopa državljanov tretjih držav na trge dela EU v prednostnih sektorjih.

Odprta trgovina za odporne dobavne verige

Sporazumi EU o prosti trgovini

Vir: (Evropska komisija, n.d.)

FINANČNI SEKTOR

- Finančni sektor ima ključno vlogo v gospodarstvu, saj mobilizira kapital, olajšuje naložbe in upravlja tveganja.
- Eden od ciljev evropskega zelenega posla je preusmeriti finančne tokove v trajnostne naložbe. To pomeni spodbujanje naložb, ki prispevajo k varstvu okolja, podnebnim ukrepom in družbeni blaginji. Eden od instrumentov, ki se lahko uporablja za povečanje kapitala za zelene podjetnike, so zelene obveznice.
- Poleg tega je cilj evropskega zelenega posla vključiti okoljske, družbene in upravljalvske dejavnike (ESG) v postopke odločanja finančnih institucij, vključno z upoštevanjem okoljskih in družbenih vplivov naložb ter ocenjevanjem njihove dolgoročne trajnosti.

ZAKLJUČEK

- Energetski sektor v okviru evropskega zelenega dogovora prehaja s fosilnih goriv na obnovljive vire energije, izboljšuje energetsko učinkovitost in spodbuja inovacije v tem sektorju. To predstavlja pomembne priložnosti za podjetništvo na področju proizvodnje energije iz obnovljivih virov, rešitev za shranjevanje energije, tehnologij pametnih omrežij in energetsko učinkovitih sistemov.
- Cilj prometnega sektorja je spodbuditi zmanjšanje emisij z mehanizmi za določanje cen ogljika in strožimi emisijskimi standardi. Priložnosti so v električni mobilnosti, alternativnih gorivih in digitalizaciji.
- Gradbeništvo in gradbeništvo se osredotočata na energetsko učinkovitost, razogljičenje in načela krožnega gospodarstva, kar ponuja priložnosti za podjetništvo na področju trajnostnih prenov, vključevanja obnovljivih virov energije in zelenih certifikatov.
- Kmetijski in živilski sektor si prizadeva spodbujati trajnostne kmetijske prakse, krožnost in zdravo prehrano ter zagotavlja možnosti za podjetnike na področju ekološkega kmetovanja, trajnostnih dobavnih verig in inovativnih živilskih rešitev.
- Proizvodni sektor si prizadeva za učinkovito rabo virov, dekarbonizacijo in digitalizacijo, kar ponuja priložnosti na področju trajnostnih proizvodnih procesov, pobud za krožno gospodarstvo in pametnih tehnologij.
- Finančni sektor ima ključno vlogo pri preusmerjanju naložb v trajnost, vključevanju dejavnikov ESG in spodbujanju preglednosti.

REFERENCE

- Evropski parlament. (2023). Ukrepi EU proti podnebnim spremembam. <https://www.europarl.europa.eu/news/en/headlines/society/20180703STO07129/eu-measures-against-climate-change>.
- Evropska komisija. (2023). Evropski zeleni dogovor: EU se je dogovorila o strožji zakonodaji za pospešitev uvajanja obnovljivih virov energije. https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/en/IP_23_2061.
- Evropska komisija. (n.d.). The Green Deal Industrial Plan - Putting Europe's net zero industry in the lead. https://commission.europa.eu/strategy-and-policy/priorities-2019-2024/european-green-deal/green-deal-industrial-plan_en.

HVALA!